



POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-569-P-161/17-03-8

Zagreb, 12. travnja 2017.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 30. stavka 1. podstavak 2., 4. i 5. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u dalnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev Ivana Meteša za davanjem mišljenja Povjerenstva**, na 175. sjednici, održanoj 12. travnja 2017.g., daje sljedeće

OČITOVANJE

I. Ukoliko Ivan Meteš bude izabran za općinskog načelnika, isti može uz obnašanje navedene javne dužnosti, ostati nositelj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva (u dalnjem tekstu: OPG), ukoliko je OPG registriran isključivo za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, odnosno za prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda. Ukoliko je OPG registriran i za obavljanje dopunskih djelatnosti u smislu članka 70. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“ broj 30/15.), Ivan Meteš morat će poslove upravljanja OPG-om prenijeti na drugog člana OPG-a, odnosno morat će drugog člana upisati kao nositelja OPG-a.

II. Ukoliko Ivan Meteš bude izabran za općinskog načelnika, a OPG, čiji je Ivan Meteš nositelj, podnese zahtjev za dodjelu u zakup državnog poljoprivrednog zemljišta na području iste jedinice lokalne samouprave, dužan je zatražiti mišljenje Povjerenstva s uputama za postupanje, kako bi uskladio svoje postupanje s načelima obnašanja javnih dužnosti te zaštiti vlastitu vjerodostojnost i povjerenje građana u tijelo javne vlasti u kojem obnaša dužnost.

Obrazloženje

Dana 4. travnja 2017.g. Ivan Meteš podnio je Povjerenstvu zahtjev za davanjem mišljenja koji je u knjigama ulazne pošte zaprimljen pod poslovnim brojem: 711-U-1296-P-161/17-02-5, povodom kojeg je otvoren predmet broj P-161/17. Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva. Iako je zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnijela osoba koja nije dužnosnik u smislu ZSSI-a, postavljeni zahtjev odnosi se na dužnosnike u smislu ZSSI-a i u vezi je s tumačenjem odredbi ZSSI-a te načelima obnašanja javnih dužnosti, stoga na podneseni zahtjev, u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa i edukacije dužnosnika u pitanjima sukoba interesa Povjerenstvo daje obrazloženo očitovanje.

Podnositelj zahtjeva u bitnom navodi da je nositelj OPG-a koji na temelju ugovora o zakupu obrađuje državno poljoprivredno zemljište. S obzirom da će se na predstojećim izborima za općinske načelnike, gradonačelnike i župane kandidirati za općinskog načelnika, podnositelj zahtjeva od Povjerenstva traži mišljenje može li općinski načelnik biti nositelj OPG-a te može li se, kad mu istekne važeći ugovor o zakupu, javiti na natječaj za zakup državnog poljoprivrednog zemljišta raspisan od strane općine u kojoj će, ako bude izabran, obnašati dužnost općinskog načelnika.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. propisano je da su gradonačelnici, općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu ZSSI-a.

Člankom 13. stavkom 2. ZSSI-a propisano je da dužnosnici koji profesionalno obnašaju javnu dužnost za vrijeme njezina obnašanja ne mogu uz naknadu ili radi ostvarivanja prihoda obavljati druge poslove u smislu redovitog i stalnog zanimanja, osim ako Povjerenstvo, na prethodni zahtjev dužnosnika, utvrdi da predmetni poslovi ne utječu na zakonito obnašanje javne dužnosti. Stavkom 3. istog članka propisano je da prethodno odobrenje Povjerenstva nije potrebno za obavljanje, između ostalog, samostalne poljoprivredne djelatnosti.

Člankom 14. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici ne mogu obavljati poslove upravljanja u poslovnim subjektima. Nadalje, člankom 4. stavkom 4. ZSSI-a, propisano je da se poslovnim subjektima u smislu navedenog Zakona smatraju trgovačka društva, ustanove i druge pravne osobe te drugi subjekti poslovnih odnosa kao što su trgovci pojedinci, obrtnici i nositelji samostalnih djelatnosti te nositelji i članovi drugih poslovnih subjekata osnovanih na temelju zakona. Stoga se u smislu odredbi ZSSI-a, i OPG smatra poslovnim subjektom, a nositelj OPG-a smatra se imateljem, odnosno vlasnikom, tog poslovnog subjekta.

Na temelju članka 2. stavka 1. točka 2. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“ broj 30/15.) OPG je fizička osoba ili skupina fizičkih osoba članova zajedničkog kućanstva, koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu koristeći se vlastitim ili unajmljenim proizvodnim jedinicama. Člancima 69. i 70. istog Zakona razgraničena je prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda od obavljanja dopunskih djelatnosti. Tako je člankom 69. toga Zakona propisano da vlastite poljoprivredne proizvode, uzgojene na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, mogu prodati krajnjem potrošaču ili kupcu/otkupljivaču nositelji, članovi i zaposleni na OPG-u ako su upisani u Upisnik poljoprivrednika.

Člankom 70. Zakona o poljoprivredi propisano je da su dopunske djelatnosti na OPG-u djelatnosti povezane s poljoprivredom koje omogućavaju bolje korištenje proizvodnih kapaciteta i radne snage članova OPG-a te stjecanje dodatnog dohotka na OPG-u. Slijedom navedenoga, Zakon o poljoprivredi razlikuje poljoprivrednu djelatnost, odnosno prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda i dopunske djelatnosti.

Povjerenstvo tumači da obavljanje isključivo poljoprivredne djelatnosti u okviru OPG-a, bez dopunskih djelatnosti u smislu Zakona o poljoprivredi, ne predstavlja poslove upravljanja tim OPG-om kako za članove tako i za nositelja istog. U prilog navedenom govori i sama odredba članka 69. Zakona o poljoprivredi kojom su nositelji, članovi i zaposleni na OPG-u izjednačeni u odnosu na mogućnost prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda uzgojenih na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu krajnjem potrošaču ili kupcu/otkupljivaču, pod uvjetom da su upisani u Upisnik poljoprivrednika

Povjerenstvo je stoga mišljenja da nositelj OPG-a koji obavlja isključivo poljoprivrednu djelatnost, odnosno prodaju vlastitih proizvoda, bez dopunskih djelatnosti iz Zakona o poljoprivredi ne obavlja poslove upravljanja tim OPG-a u smislu članka 14. stavka 1. ZSSI. Također, s obzirom da je člankom 13. stavkom 3. ZSSI-a obavljanje samostalne poljoprivredne djelatnosti bez prethodnog odobrenja Povjerenstva dopušteno i onim dužnosnicima koji dužnost obnašaju profesionalno, Povjerenstvo tumači da je isto nedvojbeno dopušteno i dužnosnicima koji dužnost obnašaju kao volonteri.

Međutim, ukoliko je OPG registriran i za obavljanje dopunskih djelatnosti koje su povezane s poljoprivredom u svrhu boljeg korištenja proizvodnih kapaciteta i radne snage članova OPG-a te stjecanja dodatnog dohotka na OPG-u, obavljanje takvih djelatnosti pretpostavlja i obavljanje određenih upravljačkih funkcija koje po svom položaju obavlja nositelj OPG-a. Dužnosnici stoga ne mogu biti nositelji OPG-a koji je registriran i za obavljanje dopunskih djelatnosti, već u tom slučaju moraju poslove upravljanja na navedenom OPG-u prenijeti na drugog člana OPG-a, odnosno drugog člana upisati kao nositelja OPG-a.

Slijedom navedenoga, u slučaju da Ivan Meteš nakon provedenih lokalnih izbora bude izabran za općinskog načelnika, može i dalje obavljati funkciju nositelja OPG-a pod uvjetom da je OPG registriran isključivo za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, odnosno za prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda.

Člancima 8. i 9. ZSSI-a, propisane su obveze vezane uz podnošenje izvješća o imovinskom stanju te se ukazuje Ivanu Metešu da je, u slučaju da bude izabran za općinskog načelnika ili zamjenika općinskog načelnika, dužan u izvješću o imovinskom stanju prijaviti podatke o OPG-u čiji je nositelj ili član, kao i prihode koje po toj osnovi ostvaruje.

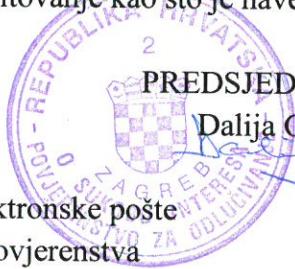
U odnosu na zakup državnog poljoprivrednog zemljišta od strane OPG-a čiji je podnositelj zahtjeva nositelj, Povjerenstvo ističe da je člankom 17. stavkom 1. ZSSI-a propisana zabrana stupaja u poslovni odnos između poslovnog subjekta u kojem dužnosnik ima 0,5% ili više udjela u vlasništvu i tijela javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost.

Nadalje, člancima 25. do 28. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Narodne novine" broj 39/13. i 48/15.) propisano je da raspolaganje poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države u smislu toga Zakona predstavlja, među ostalim, i zakup poljoprivrednog zemljišta.

Poljoprivredno zemljište u vlasništvu države daje se u zakup putem javnog poziva na rok od 50 godina, a odluku o raspisivanju javnog poziva za dodjelu zakupa donosi Agencija za poljoprivredno zemljište (u daljenjem tekstu: Agencija). Odluku o dodjeli zakupa donosi Agencija na prijedlog Povjerenstava za dodjelu zakupa na poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo za zakup) kojeg čine tri predstavnika Agencije i dva predstavnika jedinice lokalne samouprave na čijem području se zemljište nalazi, od kojeg jednog predstavnika određuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, a drugog predstavnika izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave, a imenuje ih Agencija. Jedinice lokalne samouprave dostavljaju Agenciji zahtjev za raspisivanje javnog poziva i dokumentaciju potrebnu za raspisivanje javnog poziva za zakup. Zahtjev za prikupljanje dokumentacije za raspisivanje javnog poziva za zakup i zakup za ribnjake jedinici lokalne samouprave može podnijeti zainteresirana fizička ili pravna osoba. Ako jedinica lokalne samouprave u roku od 30 dana ne postupi sukladno navedenom zahtjevu, dokumentaciju prikuplja zainteresirana fizička ili pravna osoba, koja istu zajedno sa zahtjevom za raspisivanje poziva dostavlja Agenciji. Člankom 32. istog Zakona propisano je da na temelju odluke o izboru najpovoljnije ponude na pozivu za zakup i zakup za ribnjake ravnatelj Agencije u ime Republike Hrvatske i podnositelj ponude sklapaju ugovor o zakupu i zakupu za ribnjake u pisanom obliku.

Iz citiranih odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu proizlazi da ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta ne sklapa jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalazi poljoprivredno zemljište koje je predmet zakupa, već isti u ime Republike Hrvatske sklapa Agencija. Slijedom navedenoga, sukladno članku 17. ZSSI-a nema zapreke da OPG čiji je nositelj dužnosnik sklopi ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta s Agencijom koja u konkretnom slučaju zastupa Republiku Hrvatsku.

Međutim, s obzirom da u postupku dodjele državnog poljoprivrednog zemljišta u zakup, sudjeluje i jedinica lokalne samouprave na čijem području se to zemljište nalazi, u slučaju da podnositelj zahtjeva bude izabran za općinskog načelnika te jedinice lokalne samouprave, isti je dužan zatražiti mišljenje Povjerenstva s uputama za postupanje kako bi uskladio svoje postupanje s načelima obnašanja javnih dužnosti te zaštitio vlastitu vjerodostojnost i povjerenje građana u tijelo javne vlasti u kojem obnaša dužnost. Slijedom navedenoga, Povjerenstvo je donijelo očitovanje kao što je navedeno u izreci ovog akta.



PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl. iur.

Dostaviti:

1. Podnositelju zahtjeva, putem elektronske pošte
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana